ΑΠΟ ΤΟ ΒΙΒΛΙΟ ΕΝΟΣ ΠΕΡΙΗΓΗΤΟΥ

Τοῦ Κόμητος ΓΚΙΟΥΖΕΠΕ ΠΕΚΚΙΟ

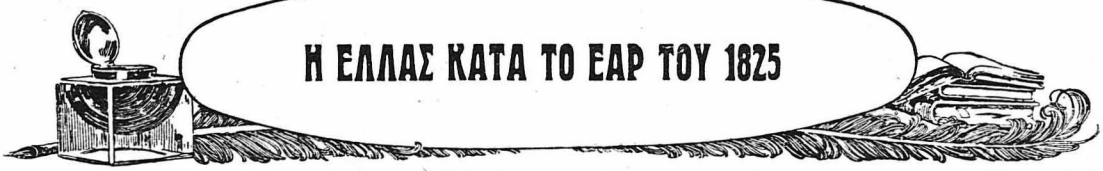

Η ΕΛΛΑΣ ΚΑΤΑ ΤΟ ΕΑΡ ΤΟΥ 1825

Ἡ ἀλληλοδιδακτικὲς σχολὲς τῶν Ἀθηνῶν στὰ 1825. Ἡ πρώτη Ἀθηναϊκὴ ἐφημερίδα καὶ ὁ συντάκτης της Ψύλλας. Μιὰ νύχτα συναγερμοῦ. «Ἔρχονται οἱ Τοῦρκοι!....». Τὸ κάστρο τῆς Ἀθήνας. Ὁ Ὀδυσσεὺς Ἀνδροῦτσος δέσμιος στὸν βενετσάνικο πύργο τῆς Ἀκροπόλεως. Ὁ πατέρας τοῦ Ὀδυσσέως στὴν Αἴγινα. Ὁ ναὸς τοῦ Διός, κτλ. κτλ.

ΙΗ'.

Ἀπὸ τὴν ἐποχὴ τῆς Ἐπαναστάσεως ἱδρύθηκαν στὴν Ἀθήνα δυὸ ἀλληλοδιδακτικὲς σχολές, ἡ μιὰ ἀρρένων καὶ ἡ ἄλλη θηλέων. Ἡ πρώτη ἱδρύθηκε τὸν Ὀκτώβριο τοῦ 1824 κι' ἡ δεύτερη τὸν Ἰανουάριο τοῦ ἑπομένου ἔτους, καθεμιὰ τους δὲ ἔχει περισσοτέρους ἀπὸ ἑκατὸ μαθητάς.

Ἡ ἐφορευτικὴ ἐπιτροπή τους διορίζεται ἀπὸ τὴν «Ἑταιρεία τῶν Φιλομούσων», ἡ ὁποία συνεστήθη στὰ 1813 καὶ ἡ ὁποία ἐνδιαφέρεται πολὺ γιὰ τὶς σχολὲς αὐτές.

Καὶ ἡ δυὸ ὅμως σχολὲς μετεφέρθησαν πρὸ ὀλίγου καιροῦ, γιὰ τὸ φόβο τῶν Τούρκων, στὴ Σαλαμῖνα, μαζὺ μὲ τὸ τυπογραφεῖο, στὸ ὁποῖο τυπώνεται μιὰ ἐφημερίδα, ἡ πρώτη ποὺ βγῆκε στὴν Ἀθήνα, διευθυνομένη ἀπὸ τὸν Ψύλλα, ἕνα νέο διακρινόμενο τόσο γιὰ τὴν πολυμάθειά του, ὅσο καὶ γιὰ τὸν πατριωτισμό του.

«*Ὅποιος δὲν εἶδε τὰς Ἀθήνας*, λέγει κάποιος ἀρχαῖος, *εἶνε ἀναίσθητος. Ἀλλὰ πιὸ ἀναίσθητος εἶνε ἐκεῖνος ποὺ τὶς εἶδε κοὶ εἶχε τὴ δύναμι νὰ τὶς ἐγκαταλείψη*».

Ὅσο γιὰ μένα, ὁμολογῶ ὅτι θὰ παρέμενα στὴν Ἀθήνα περισσότερον καιρό, ἂν ἐπανειλημμένες πληροφορίες καὶ ἀπειλὲς περὶ τοῦ ἐπικειμένου ἐρχομοῦ τῶν Τούρκων, δὲν μὲ ὑποχρέωναν νὰ ἐπισπεύσω τὴν ἀναχώρησί μου.

Μιὰ βραδυὰ μάλιστα διαδόθηκε πὼς οἱ Τοῦρκοι βρισκόντουσαν στὸ Μαραθῶνα. Μόλις τὸ ἔμαθαν αὐτὸ τὰ παλληκάρια τῆς φρουρᾶς Ἀθηνῶν, ἔτρεξαν γιὰ νὰ τοὺς ἀντιμετωπίσουν, μὰ ἡ εἴδησις δὲν ἦταν ἀληθινή.

Μιὰ μέρα πάλι ἔκαμα τὸ γύρο τῶν τειχῶν τῆς πόλεως, γιὰ νὰ ἰδῶ πῶς φυλάγονται.

Ἡ φρουρά τους λοιπὸν ἀποτελεῖται κατὰ τὸ πλεῖστον ἀπὸ Ἀθηναίους καὶ χωρικοὺς τῆς Ἀττικῆς, οἱ ὁποῖοι εἶνε ἀναγκασμένοι νὰ διανυκτερεύουν πάνω στὰ τείχη.

Οἱ μισοὶ ἀπ' αὐτοὺς ἦσαν τοποθετημένοι στοὺς πύργους, οἱ ὁποῖοι ὑψώνονται κατὰ μικρὰ διαστήματα καὶ οἱ ὑπόλοιποι κοιμοῦνται τυλιγμένοι στὶς καπότες των στὸ ὕπαθρο.

Τὸ σύνθημα ποὺ φώναζαν κάθε τόσο γιὰ νὰ μὴν κοιμοῦνται, τοὺς τὸ ἔδιναν ἀπὸ τὴν Ἀκρόπολι καὶ ἐπαναλαμβανόταν ἀπὸ στόμα σὲ στόμα καθ' ὅλο τὸ μῆκος τῶν σκοπιῶν.

Ἡ νύχτα ἦταν σκοτεινὴ καὶ στὴν Ἀκρόπολι μόνο ἕνα φανάρι ἔφεγγε, κρεμασμένο ἀπὸ τὴν κορυφὴ ἑνὸς παληοῦ βενετσάνικου πύργου.

Στὸν πύργο αὐτὸν ἔμαθα πὼς εἶχαν τὶς ἡμέρες αὐτὲς κλεισμένο τὸ στρατηγὸ Ὀδυσσέα Ἀνδροῦτσο, ὁ ὁποῖος, καθὼς μοῦ εἶπαν, ἀφοῦ ἐπολέμησε στὴν ἀρχὴ γιὰ τὴν Ἑλληνικὴ ἐλευθερία, ἔγινε μέσα σὲ λίγους μῆνες ἀποστάτης τῆς πατρίδος του καὶ πῆγε μὲ τὸ μέρος τῶν Τούρκων.

Ἐπειδὴ ὅμως πιεζόταν ἀπὸ τὸ Γκούρα καὶ φοβόταν ἐξ ἄλλου τὴν ἐκδίκησι τῶν Τούρκων, ἡ ὁποία πλήττει ἀναπόφευκτα κάθε νικημένο κατετάνιο, παραδόθηκε στὸν ἀναφερόμενο στρατηγό, κι' ἐκεῖνος τὸν κρατεῖ δεσμώτη στὸν πύργο ποὺ ἀνέφερα.

Εἶχα ἀκούσει πολλὰ γιὰ τὴν ὡμορφιά, γιὰ τὴν ὀξυδέρκεια καὶ γιὰ τὸ δόλο τοῦ καπετάνιου αὐτοῦ, ὁ ὁποῖος ἔμοιαζε σὲ πολλὰ σημεῖα μὲ τὸν ὁμώνυμο ἀρχαῖο ἥρωα καὶ εἶχε γεννηθεῖ ἐπιπροσθέτως στὸ ἴδιο μέρος μ' ἐκεῖνον, στὴν Ἰθάκη. Εἶχα λοιπὸν ζωηροτάτη ἐπιθυμία νὰ τὸν ἰδῶ, ἀλλὰ ἀρνήθηκαν νὰ μοῦ παράσχουν τὴ σχετικὴ ἄδεια.

Γιὰ τὸν ἴδιο Ὀδυσσέα Ἀνδροῦτσο ἔμαθα ἀκόμη, ὅτι εἶνε γυιὸς ἑνὸς παληοῦ κλέφτη, ὁ ὁποῖος ἐζήτησε ἄλλοτε καταφύγιο στὴν Αὐστρία καὶ παρεδόθη ἀπὸ τὴ Δύναμι αὐτή, κατὰ τὸν πιὸ ἀναίσχυντο τρόπο, στὴν Ὀθωμανικὴ Αὐτοκρατορία. Ὅταν δὲ τὸν ρώτησαν οἱ Τοῦρκοι τί θὰ ἔκανε ἂν τὸν ἄφιναν ἐλεύθερο, ὁ ἀτρόμητος κλέφτης ἀποκρίθηκε :

—Θὰ σκότωνα ἀπὸ σᾶς ἄλλους τόσους, ἀπ' ὅσους ἔχω σκοτώσει ὥς τώρα !...

Εἶμαι βέβαιος, ὅτι ἡ ἀνάμνησι τοῦ πατέρα του καὶ ἡ κατάρες τῶν ὁμοφύλων του κατὰ τῶν ἐχθρῶν τῆς πατρίδος, θὰ σπαράζουν τὴν καρδιὰ τοῦ Ὀδυσσέως, ἂν εἶνε ἀλήθεια τὰ ὅσα λέγουνται ἐναντίον του.

Τὴν προσπάθεια νὰ δῶ τὸν Ἀνδροῦτσο, τὴν ἐπανέλαβα καὶ τὴν ἄλλη μέρα. Μὰ καὶ πάλι ἀρνήθηκαν νὰ μ' ἀφήσουν νὰ τὸν ἐπισκεφθῶ. Γιατὶ ἄρα γε αὐτὴ ἡ αὐστηρότης ; Μήπως συμβαίνει νὰ μὴν εἶνε ἀληθινὲς ἡ ἐναντίον τοῦ Ὀδυσσέως κατηγορίες ; Γιατὶ ἄκουσα μερικοὺς νὰ λένε πὼς ὁ Ἀνδροῦτσος ὑποφέρει τὰ μαρτύρια καὶ τοὺς ἐξευτελισμοὺς αὐτοὺς ἄδικα. Πὼς τὸν καταδιώκουν ἰσχυροὶ ἐχθροί, ἀποφασισμένοι νὰ τὸν βγάλουν ἀπ' τὴ μέση....

Ἂν ὅλα αὐτὰ εἶνε ἀληθινά, δὲν ἔχει παρὰ νὰ λυπηθῆ κανένας τὴν ἀγωνιζομένη σήμερα Ἑλλάδα. Ἡ γκρίνιες δὲν ὠφέλησαν ποτὲ ἕνα ἔθνος. Καὶ θἄναι κρῖμα νὰ χαθῆ ἄδικα ἕνα παλληκάρι, σὰν τὸν Ὀδυσσέα !.....

Ὁ Ὀδυσσεὺς Ἀνδροῦτσος

* * *

Φεύγοντας ἀπὸ τὴν Ἀθήνα, γύρισα πάλι στὴν Αἴγινα, μὲ τὴν ἀπόφασι νὰ ἐπισκεφθῶ τὸ ναὸ τοῦ Διός.

Τὰ λείψανα τοῦ ἀρχαίου αὐτοῦ ναοῦ, ἀποτελούμενα ἀπὸ εἰκοσιτρεῖς κολῶνες, βρίσκονται ἀπάνω στὸ βουνό, σὲ ἀπόστασι τεσσάρων λευγῶν περίπου ἀπὸ τὸ λιμάνι. Ὁ δρόμος, ποὺ ὁδηγεῖ ἐκεῖ, εὐχαριστεῖ τὸν ταξειδιώτη, ὁ ὁποῖος κάνει ἔτσι ἕναν ἀπὸ τοὺς πιὸ ὡραίους περιπάτους.

Τὸ νησὶ εἶνε χαριτωμένο καὶ εἶνε ὅλο σχεδὸν καλλιεργημένο. Ὁ κάμπος μοιάζει μ' ἕναν ἀπέραντο κῆπο, γεμᾶτον ἀπὸ ποικίλους καρπούς.

Ὁ δρόμος ἁπλώνεται μέσα σὲ δάση καὶ σὲ χωράφια, στολίζεται ἀπὸ ροδιές, ἐλῆες καὶ συκιὲς καί, λίγο πιὸ δῶθε ἀτ' τὸ ναό, περνάει ἀπὸ ἕνα πικνὸ ἄλσος μὲ μυρωμένα πεῦκα.

Ἀπὸ τὰ ἐρείπια τοῦ ναοῦ μπορεῖ κανεὶς νὰ ἰδῆ τὸ Σούνιο, τὴν Σαλαμῖνα, τὸν Παρθενῶνα καὶ τὴν Ἐλευσῖνα.

Τὴ νύχτα μας τὴν περάσαμε σ' ἕνα μοναστῆρι, ποὺ βρισκόταν στὴ δυτικὴ πλαγιὰ τοῦ βουνοῦ. Τὸ πρωὶ τέλος, ὅταν κατεβαίναμε στὴν Αἴγινα, εἴδαμε νὰ περνοῦν ἀντίκρυ, στὴ θάλασσα, 18 καΐκια γεμάτα παλληκάρια ἀπ' τὴ Ρούμελη. Οἱ πολεμισταὶ αὐτοὶ πήγαιναν νὰ ἐνισχύσουν τὴ φρουρὰ τῆς Ὕδρας.

Ὅταν μτήκαμε στὴν Αἴγινα, οἱ κάτοικοι ἦσαν χαρούμενοι κ' ἐπαινηγύριζαν, γιατί εἶχαν μάθει, ὅτι τὴν προηγουμένη ἡ μοῖρα τοῦ Σαχτούρη εἶχε τινάξει στὸν ἀέρα, κοντὰ στὴν Εὔβοια, ἕνα τουρκικὸ δίκροτο καὶ μιὰ φρεγάτα !....

ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ : Ἡ συνέχεια.

Διψῶ αἷμα, τὸ αἷμα σου !... οὔρλιαξε ὁ Φραγκίσκος.

—Αἷμα !... Αἷμα !... ἀποκρίθηκε λυσσῶντας κ' ὁ Ἐρρῖκος. Τὸ αἷμα σου, ἀδελφέ μου !...

Ὁ Φραγκίσκος τράβηξε ἐπίσης τὸ σπαθί του καὶ μέσα στὴ σιωπὴ τοῦ δάσους, μόνοι, χωρὶς μάρτυρας, οἱ δυὸ ἀδελφοὶ ἄρχισαν νὰ χτυπιοῦνται μὲ πρωτοφανῆ μανίαν, μὲ πεῖσμα, μὲ λύσσα.... Τὸ ἀτσάλι τῶν σπαθιῶν πέταγε σπίθες. Ὁ Ἐρρῖκος ὑπερασπιζόταν μὲ σφιγμένα τὰ δόντια, χωρὶς νὰ λέη λέξι. Ὁ Φραγκίσκος ἦταν ἐπιθετικός, τὰ μάτια του ἄστραφταν καὶ συγχρόνως μούγγριζε ὀργισμένα :

—Ἔτσι, ἔ !... Ἐσύ !... Ἐσύ !... Ὁ ἀδερφός μου !... Προδότη !... Ἐπίορκε !... Ἄτιμε !...

Ἔξαφνα τὸ σπαθὶ τοῦ Ἐρρίκου τὸν πῆρε ξυστὰ στὸ λαιμό. Αἷμα ἄρχισε νὰ τρέχη. Ἡ ὄψις τοῦ Φραγκίσκου φλογίστηκε πιὸ πολύ. Ἄφησε ἕνα πνιχτὸ οὔρλιασμα καὶ ρίχτηκε μὲ μεγαλείτερη λύσσα κατὰ τοῦ ἀδελφοῦ του...

Δὲν ἀκούγοταν πειὰ παρὰ ἡ κλαγγὴ τῶν σπαθιῶν, τ' ἀγκομαχητὰ τῶν ἀντιπάλων, οἱ βρυχηθμοὶ τῆς μανίας των.

Ἔξαφνα μιὰ κραυγὴ πόνου καὶ λύσσας ἀκούστηκε, μιὰ ἄλλη κραυγὴ ἀγρίας ἱκανοποιήσεως κι' ἔπειτα ὁ δοῦπος ἑνὸς σώματος, ποὺ κυλίστηκε στὸ χῶμα.... Ἦταν ὁ Ἐρρῖκος Μονμορανσού !... Τὸ σπαθὶ τοῦ Φραγκίσκου τὸν εἶχε τριτήσει πέρα—πέρα στὸ δεξὶ μέρος τοῦ στήθους, στὸ ἄνοιγμα τῆς τρίτης πλευρᾶς !...

Μὰ τὸ ἀποτέλεσμα αὐτό, ἡ τιμωρία αὐτὴ τοῦ ἐπιόρκου, ἡ ἐκδίκησις αὐτή, δὲν ἱκανοποίησε τὸν Φραγκίσκο. Γονάτισε κάτω καί, βλέποντας πὼς ὁ ἀδελφός του ζοῦσε ἀκόμη, τράβηξε τὸ σειλέτο του καὶ τὸ σήκωσε ψηλά, μουγγρίζοντας :

—Πέθανε, ἄθλιε !... Πέθανε, προδότη, ἐπίορκε!

(Ἀκολουθεῖ)